

MEKSIKON 1900-LUKU

Vallankumouksellisen maan politiikka,
talous ja ulkopoliittikka

KAKTUS

Petri Minkkinen

MEKSIKON 1900-LUKU

Vallankumouksellisen maan politiikka, talous ja ulkopoliittikka

VTT Petri Minkkinen "Meksikon 1900-luku - Vallankumouksellisen maan politiikka, talous ja ulkopoliittikka" on ensimmäinen suomenkielinen Meksikon historiaan keskittyvä teos. Minkkinen on tehnyt Meksikoon liittyvää tutkimusta vuodesta 1991 lähtien ja hänen kirjansa perehdyttää lukijan maan keskeisiin poliittisiin, taloudellisiin ja ulkopoliittisiin tapahtumiin.

Vaikka teos keskittyy 1900-lukuun, maan aikaisempaa historiaa tarkastellaan foinikialaisten, viikinkien, Kristoffer Kolumbuksen ja Hernan Cortésin matkoista lähtien. Lisäksi 1900-luvun historian tapahtumien taustaa syvennetään koloniaalisen ajan ja itsenäisyyden alkuvuosisadan tarkastelulla.

Meksikon vuoden 1910 vallankumous viitoitti Meksikon 1900-luvun tapahtumien lisäksi myös maailmanhistoriallista kehitystä. Erityisen suuri merkitys sillä oli Latinalaisen Amerikan kehitykselle ja Yhdysvaltain globaalipolitiikan muodostumiselle.

Meksikon ja maailman 1900-luku päättyi ja uusi vuosituhat alkoi uusliberalistisen ja uusimperialistisen politiikan viitoituksella ja niiden vastavoimien vahvistumisen myötä. Kuten 1900-luvun alussa, Meksikon traagisilla tapahtumilla ja maan uudella pitkällä vallankumouksella on maailmanpoliittista merkitystä myös 2000-luvulla.

Meksikon värikäs ja tapahtumarikas 1900-luku ansaitsee tulla kerrotuksi myös historiallisen tutkimuksen keinoin.

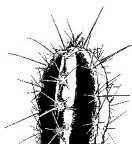
KAKTUS

PETRI MINKKINEN

MEKSIKON 1900-LUKU

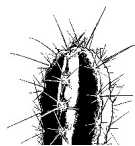
Vallankumouksellisen maan politiikka, talous
ja ulkopolitiikka

KAKTUS

Copyright © Petri Minkkinen

Teos aloittaa Tiede- ja taideyhdistys KAKTUS ry:n julkaisusarjan KAKTUS-kirjat.

KAKTUS

Kansikuvan Meksikon vaakunan on piirtänyt Juan Manuel Gabino (http://es.wikipedia.org/wiki/Archivo:Mexico_coat_of_arms.png).
Käyttöoikeustiedot osiossa Piirroksset, kartat ja valokuvat.

ISBN: 978-952-5833-00-3

Paino: Nord Print, Helsinki 2009

SISÄLLYS

KARTTA: MEKSIKON OSAVALTIOT JA PÄÄKAUPUNGIT

SISÄLLYS	7
LYHENTEET	9
JOHDANTO	17
MEKSIKON 1900-LUVUN HISTORIAN ESIHISTORIA	23
KOLONIAALINEN KAUSI (1519-1821)	26
Poliittinen järjestelmä ja itsenäistyminen	26
Koloniaalisen ajan taloudellinen järjestelmä	29
ITSENÄINEN MEKSIKO (1821-)	33
Poliittikka ja poliittinen järjestelmä	33
Talous itsenäisessä Meksikossa	36
Itsenäisen Meksikon ulkopoliittiset suhteet	41
MEKSIKON VALLANKUMOUS - SOTILAALLINEN VAIHE (1910-1920)	50
Vallankumouksellinen perustuslaki ja Carranzan doktriini	56
VALLANKUMOUKSEN VAKIINNUTTAMINEN (1920-1940)	60
Poliittinen järjestelmä: vakauttamisesta puoluevaltaan	60
Talous vallankumouksen jälkeen	66
Ulkosuhteet vallankumouksen jälkeen	72
VALLANKUMOUKSEN TALTUTTAMISESTA PRI:N AJATUKSELLISEN HEGEMONIAN PÄÄTTYMISEEN (1940-1970)	83
Poliittinen järjestelmä	83
Taloudellinen järjestelmä	102
Vallankumouksen taltuttamisen ja institutionalisoitumisen ajan ulkopolitiikka	112
VALLANKUMOUKSEN SOPEUTUKSESTA VELKAKRIISIIN (1970-1982)	128
Murroskauden sisäpolitiikka	128
Poliittikka Luis Echeverrián sexenion aikana (1970-1976)	128
Poliittinen järjestelmä José López Portillon kaudella (1976-1982)	144
Murroksellisen välitilan ajan talous	153
Talous Echeverrián sexenion aikana	153
Talous López Portillon kaudella	170
Taulukko 1: Taloudellisia tunnuslukuja vuosina 1976-1982	172
Murroskauden ulkopoliitiikka	175
Ulkosuhteet Echeverrián kaudella	175
Ulkopolitiikka López Portillon kaudella	190
VALLANKUMOUKSEN UUSLIBERAALI KAUSI (1982-2000)	196
Miguel de la Madridin sexenio (1982-1988)	196
Sisäpolitiikka de la Madridin kaudella	196

Vuoden 1988 presidentinvaalit	205
Taulukko 2: Meksikon vuoden 1988 presidentin- ja kongressinvaalien tulokset	209
Talous de la Madridin kaudella	210
De la Madridin kauden ulkopoliittika	219
Keskeiset kahdenväliset kysymykset	223
Carlos Salinas de Gortarin sexenio (1988-1994)	228
Sisäpolitiikka Salinasin kaudella	228
Uuszapatistien kapina	242
PRI:n sisäiset muutokset, vaalijärjestelmä ja vuoden 1994 presidentinvaalit	247
Salinasin kauden talous	257
NAFTA Salinasin sexenion ulkopoliittikan keskiössä	270
RMALC, NAFTA ja poikkikansallistuva kansalaistoiminta	285
Ernesto Zedillo Ponce de Leónin kausi (1994-2000)	290
Zedillon sexenion sisäpolitiikka	290
Talous Zedillon sexenion aikana	308
Zedillon kauden ulkopoliittika	326
LOPUKSI	347
Tulevaisuudennäkymiä Meksikossa ja Pohjois-Amerikassa	360
LIITTEET	369
Liite 1: Meksikon poliittisia puolueita	369
Liite 2: Itsenäisen Meksikon hallitsijat ja presidentit	374
Liite 3: PRI:n suosimat vaalivilpin menetelmät	376
Liite 4: Carlos Salinas de Gortarin kaudella yksityistetyt pankit	377
Liite 5: Meksikon pitkät vallankumoukset	378
LÄHTEET	380
PIIRROKSET, KARTAT JA VALOKUVAT	399
HAKEMISTO	401

TIETOJA JULKAISUTILAISUUDESTA JA TILAUKSISTA

Kirjan "Meksikon 1900-luku - Vallankumouksellisen maan politiikka, talous ja ulko-politiikka" julkaisutilaisuus järjestetään tiistaina, 24. maaliskuuta 2009, kello 18-20, Helsingin yliopiston Renvall-instituutin Iberoamerikkalaisen keskuksen avoimen luentosarjan Studia latinoamericana puitteissa, jossa VTT Petri Minkkinen alustaa kirjan julkaisua aiheesta "Meksikon, Amerikkojen ja maailman kehitysnäkymiä Meksikon historian valossa."

Aika: 24. maaliskuuta 2009, kello 18-20

Paikka: Renvall-instituutti, Unioninkatu 38 A (sali A 205, 2. kerros)

Julkaisutilaisuudessa kirjan voi ostaa erikoishintaan 20 €.

Kirjan voi ostaa suoraan Tiede- ja taideyhdistys KAKTUS ry:ltä (29 € + postituskulut) tai hyvin varustetuista kirjakaupoista (ovh. 29 €).

Yhteys- ja tilaustiedot:

Tiede- ja taideyhdistys KAKTUS ry
Munkkiniemen puistotie 12 A 11
00330 Helsinki

Tilaustiedot Tiede- ja taideyhdistys
KAKTUS ry:n [www-sivuilla](http://www.sivuilla),
<http://www.kaktusyhdistys.fi>

sekä

Puh. 041-5149022 tai 09-440942
S-posti: petri.minkkinen@netsonic.fi
[Http://www.petrिमinkkinen.fi](http://www.petrिमinkkinen.fi)

